

D. *Josephus Carrillo*
Veriz

SS. Canon. Doct. Insign. Ver. Ma-
jor. B. M. V. & Omn. SS. Colleg.

P. D. *Ioannes Gregorius*
Campos Martinez

Medicinae Doct. Art Mag Mexic.
Oratorii S. Philippi Neri Presb.
Secular.

D. *Ignatius Xaverius*
Lemos Martinez

Medic. Doct. atque Anatomiae,
& Chyrurgiae Cathedr. Tempo-
poralis Moderat.

F. *Ioannes à S. Thoma*
Gonzalez de Hermosilla

Sac. Theolog. Lect. Ord. Praed.

Fr. *Josephus Emmanuel*
Rodriguez

Ord. Min. S. Franc. ac Observ. in
Prov. S. Evang. Historiog. Perp.

F. *Josephus Arango*

Sac. Theolog. Magist. Augusti-
nianus, Reg. Colleg. S. Pauli
Rector,

F. *Petrus Vidarte*
In Reg. Div. Pauli Colleg. Philosoph.
Lect. Augustinianus.

D. *Firminus Fueno*

SS. Canon. Doct. & Reg. Pontif.
Seminarij Trident. Rector.

D. *Josephus Maximilia-*
nus Rosales de Velasco

Medic. Doct. & Vespert. ej Fa-
cultat. Cathedr. Proprietat. Mo-
derat.

Fr. *Josephus Luengo*

Sac. Theolog. Mag. atque Sacrae
Augustinianae Familiae huj. Pro-
vinc. SS. Nomini. IESU Minist.
Provincialis.

Fr. *Andreas Pamplona*

Ordin. Praedicator. Philosoph.
Lect.

Fr. *Franciscus Aranda*

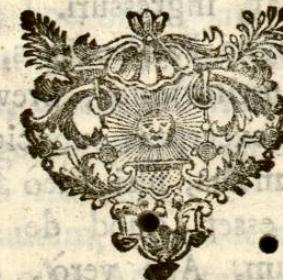
Philosophiae Lect. Ordin. Mi-
nor. S. Francisci de Observ.

F. *Josephus Guilielmus*
Fernandez

In Reg. D. Pauli Colleg. Sac. Theol.
Profess. Primar. August.

I N. B.

N. B. Sapientissimorum Doctorum,
Patrumque nomina eo demùm ordine
conscripta sunt, quēm Alma Mexican.
Academia hactenus servavit, ut (salvā
Facultatum ac Scientiarum praecedentiā)
qui prior tempore fuerit, sit quoque ju-
re & loco potior. Quod verò adtinet ad
Sacras Ordinum Familias, idem omnino
moris, quod in Disputationibus Acade-
micis publicè servatur, retentum est. Fa-
temur interim, nonnullos praeclarissimos
Viros, ob dignitatem, atque honoris de-
coramenta, alia aliis praestantiora, fortè
aliter fuisse recensendos: quod nostrum
non erat, nec verò temerè faciendum.

JU-

JUVENTUTI AMERICANAЕ

Jo. Bened. Diaz Gamarra S. vigiliasque.

Vesta omnia res agitur, Juvenes ingenio praestantissimi, & praeter ceteras gentes ad Scientias comparati. Vesta nunc res agitur. Neque enim doctis ego Viris, qui se Philosophiam, qualem illam cum que biennii labore (nec admodum improbo) adsequutos esse arbitrantur; neque vero iis haec conscripta volui, & nuncupata, qui totos dies è suggestu Scholari tanquam ex tri-pode, de rebus multò difficillimis, non item multò sibi compertissimis (*), pronunciant. Sed vobis, Juvenes, qui sacra haec primùm adoriemini, humanae Philosophiae, quā nihil jucundius esse potest, arcem, ubi aliquando tandem liceat, ingressuri.

Vobis, magna Patriae spes, Recentioris Philosophiae Institutiones, brevissimè quidem hinc inde excerptas subjicio, longe alia daturus, benè multa, nisi adeò breve curriculum Scholae esset, quod de more vobis est percurrentum. Age vero, & quoniam

ves-

(*) Cl. Melch. Cano Lib. VIII. de Loc. Theolog.

vestri gratiâ hoc muneris ac laboris suscep-tum est, quid scribendo praestiterim, aut sal-tem conatus fuerim, paucis accipite.

Principio enim, Philosophiae quam ad-gredimini, *Historiam*, breviusculè exaratam in ipso Institutionum limine, etiam atque etiam vobis commendo. Ipsam perlegite, vol-vite, meditamini, ac reputate cum animis vestris, quanti momenti futura sit ad Phi-losophiam ipsam rectè atque ordine perdis-cendam. Nam ubi nescias, quid Philosophia sit, sub quibus Auctoriibus nata, quoisque apud maiores nostros, & quo tandem in pretio habita, quae fata, qui progressus, quae via ratioque docendi; omnino fieri non potest quin passim turpiter erres. Cujus erroris genus non aliud magis, meâ quidem senten-ciâ, cavendum vitandumque est, quām eo-rum, quibus hoc unum ad veram philoso-phiam refertur, quod pueri imberbesque ip-si dixerint; cetera pro nihilo ducunt, qua-si vana fingentis aegri somnia essent. Quo circa merito ridentur.

Alios autem, & quidem plurimos hac tempestate, cùm Aristoteles, tūm vero quae tan-

gg

tanti Viri nomine (nam ultro fatemur, sum-
mum utique virum fuisse) vulgo in Scholis ven-
ditantur, adeò delectant, ut serio adfirment,
non aliud aptius commodiusve ad exacuenda
puerorum ingeniola, & ad Sacram Theologiam
dissertè atque eruditè tradendam inveniri un-
quam posse, quām exercitamenta illa sem-
piterna, concertationes, logomachias *De
Universalibus*, *De Ente rationis*, *De For-
mis substantialibus*, *De Unione*, & *toto
Composito*, & sexcentis id genus aliis, quibus
ingenia torquentur quidem, adteruntur; at
timeo nē nihilo acutiora fiant ad sapientiae
studium, & optimas disciplinas, quō nostra
omnis vis ac cogitatio, tanquam ad scopum,
collimare debet. ¶ Ecquid autem, amabo, va-
nissima illa Mahumedanorum *Avicennae*,
Averrois, *Alpharabii*, & reliquae Arabum turbae
interpretamenta, ad veram religionem, ad
Christi Ecclesiam, ad Sacram denique Theo-
logiam emolumenti adferre poterunt? Scili-
cet venerandi Ecclesiae Patres, majores nos-
tri, nunc apud Caelites Conscripti, *Dionysius
Areopagita*, *Ephremus*, *Irenaeus*, *Cyprianus*,
Athanasius, *Epiphanius*, uteque *Gregorius*,
Chrys-

Chrysostomus, *Basilius*, *Leo*, *Hilarius*, *Prosper*,
Ambrosius, *Hieronymus*, *Augustinus*, non ipsi
quoque aut Ecclesiam tutati sunt, aut de re-
bus Theologicis disseruere, aut prophanos no-
vatores Haereticos profligārunt. Imo verò ma-
ximè: id enim aurea volumina testantur. At-
qui frustra quisquam ibi Aristotelem requi-
rat. Non quòd summi viri dialecticen & syl-
logismos ignorārint, aut penitus exulare jus-
serint, dum esset de rebus multò gravissimis
agendum, disceptandumvè: id quod omnino
temerè atque oscitanter factum (nec tamen
ab iis factum) nos haudquaquam imitaremur,
quippe quibus syllogismorum acumina non
adeò displicant. Sed, ut ego arbitror, Pauli
effato commonefacti, dum ait: *Videte, ne
quis vos decipiatur per philosophiam, & inanem fal-
laciā*, Sanctissimi Viri sanctè sibi tractanda
omnia voluerunt, quae ad vitae sanctimo-
niam, & sempiternam beatitudinem, Deo re-
velante, pertincent: à quibus profectò pa-
rum abest, quin tota Ethnicorum Philosophia
abhorreat. Desinant ergo nobis aures ob-
tundere, maledictis etiam nos nostraque la-
cerare, qui se non antè Sacram Theologiam
ad-

adgredi posse putant, quām integras quaestio-
nularum centurias in discrimen vocave-
rint. Nisi fortean ii (quod vehementer equi-
dem suspicor, doleoque) non Sacram deni-
que Theologiam, quae divina prorsus scien-
tia est; sed Theologiae fumum atque umbram
consecrantur, nubem pro Junone amplexati,
quod est in proverbio.

At enimvero, inquies, Divum Alber-
tum cognomento Magnum, Divum THOMAM
AQUINATEM, (ut nihil interim de Div. Johanne Damasceno) Divum quoque Bonaventu-
ram, ceterosque recentioris aevi Theologos,
Sapientissimos Viros, consilio, maturitate,
moribus spectabiles, Petrum Lombardum,
Scotum, Halesium, multos in disceptando
fuisse, non operosas quaestiones, non syllo-
gismos, non Aristotelem dignatos: cui Phi-
losopho auctoritatem plurimam quòd saepè
tribuerint, non ideo tamen quasi inferioris
subsellii Philosophos, ac minimè dissertos
Theologos, tantos Viros jure quisquam re-
prehendat. Nonnè compertissima haec sunt,
& posita ante omnium oculos, meridie ipso
clariora? Ajo. Sed quoniam ejus rei men-
tio

tio incidit, circunspecto autem matureque
dicto opus est: rem, si placet, ordine per-
sequamur.

Ad Divum THOMAM quod adtinet,
(nam de ceteris omnibus posteà dicendum)
nemo unquam mortalium plura, nemo so-
lertiùs, eruditius, temperatiùs, nemo breviùs
omnia complexus est, quae ad Sacram Theo-
logiam spectare, aut quoquo pacto referri
posse viderentur. i Deus immortalis! quale
Viro ingenium! quanta disceptandi copia!
quām adsidua, quām multa in evolvendis
Sacrae Paginae voluminibus diligentia! quām
fuit ille veritus Sanctos Ecclesiae Patres!
quām incredibile ac penè divinum ejus, cer-
nendo difficillima, acumen illud mentis pror-
sus Angelicae! quis in scribendo candor,
quae docendo méthodus, severitas in judi-
cando! Verè utique dixeris (id quod in re
satis absimili Cicero prior dixerat) Divi THO-
MÆ AQUINATIS libros, ac praesertim SUM-
MAM illam THEOLOGICAM, omnium Theologo-
rum bibliothecas, fremant omnes licet, & maxi-
marum rerum ubertate, & auctoritatis rōbore
longè multumque superare. Plura enim Div.
THO-

THOMAS immortali suâ & plusquam Sallustianâ brevitate in rem Theologicam invexit, ad primè erudita, ac scitu dignissima, quam plerique ceteri concupiverunt. Haec autem Divum THOMAM *Theologum* egregia laus manet, manebitque quandiu scientiae honos erit. Quod si interdum (nam eò, unde discesseram, redeo) Aristoteli auctoritatem tribuere disceptando solet, invitus quidem fecit, ubi de Sacra Doctrina ageretur. Nisi velis, summum Viri adeò hebetem ingenio, adeò etiam ineptum atque oscitantem fuisse, ut quae consultò in superioribus, *Art. nimirum VIII. Quaest. I.* statuerat, de minuenda omnium auctoritate praeterquam divinae revelationis, Apostolis & Prophetis factae, qui Canonicos Libros scripserunt; eadem postea exemplo suo ipsem, datâ operâ infirmaret. Sin verò de Divo THOMA, non Theologo, sed planè *Philosopho*, quaeritur, mementote, non jam THOMAM illum AQUINATEM Ecclesiae lumen atque ornamentum; sed Ethnicum (ex impio pium recens factum) Philosopham, nomine *Aristotelem*, negotium vobis facessere, quod propemodùm nul-

nullum erit. Nam quotusquisque nescit, Angelicum Doctorem repurgasse quideam Peripateticam Philosophiam, sexcentis passim erroribus commaculatam, ceterum quod reliquum erat, non idcirco firmum, ratum, sanctum denique fore voluisse, nisi quod invicta ratio suadéret? Ubinam ergo sunt, qui nos de oppugnato laesove Divo THOMA toties postuláreunt? praepósteri homines, quibus satius multò fuisset strenuam operam in legendo Divum THOMAM navâsse, quod minimè isti faciunt; quam sedentibus otiosisque, per summam ignaviam, quæ nè adtingere quidem, aut certe non adsequuntur, ludibrio, joco esse. Sed haec hactenus.

Venio nunc ad reliqua: nimirum Divi *Jo. Damascenus, Antoninus, Albertus, Bonaventura*: Doctores post hominum memoriam praeclarissimi, *Scotus, Halesius*, (nam Episcopo Parisiensi alia mens fuerat) neque quæstiones, hoc est, ancipites illas controversias multùm in Scholis agitari sólitas, neque syllogismos, neque Aristotelem aspernantur. An verò nos aspernamur, aut disceptationibus Scholae bellum indicimus? Pro-
fec-

fectò res ipsa loquitur: & nos quoque secu-
lo nostro, Magistrisque, quorum magna apud
nostrates existimatio est, morem gessimus,
quaestiones, syllogismos, postremò Aristote-
lem ipsum, ubi rectè sapere visus erat, com-
plexi; omnia tamen, pro viribus atque iner-
tia nostra, sobriè, prudenter, temperatè.
Nam vel ipsum brevitatis studium, quod om-
nino curae cordique esse debuit, nos, tamet-
si aliter, aut multò plura scribendi operae
premium foret, perstringere tamen calamum
coëgisset, nè Juvenes tyrones nostros obrue-
remus.

Et quoniam satis multa hucusque prae-
misimus, tanquam vindicias nostras, ne quis
(ut ferè fit) silentium in conscientiam du-
ceret: superest, ut nonnihil de instituto ope-
ris nostri breviter subjungamus. Et primum
quidem philosophiam, non vulgarem, stylo
paullulùm limatori quàm vulgo traditur,
exaratum, vobis exhibemus, eamque cùm arc-
tissimè quàm fieri potuit, tùm etiam aper-
tissimè, atque omnibus numeris absolutam:
ut prodigo simile quiddam factum mihi,
persuasum haberem, nisi pleraque omnia ex
opti-

optimis quibusque recentioris aevi Philoso-
phis, magno labore, summâ item fide de-
cerpsisse. *Quod unum* mihi jure tribuo,
ratus, non mediocri vel ad id ipsum di-
ligentiâ opus esse: proindè aliquammultam
vos olim, Juvenes, gratiam, sin minus vivo,
at saltim extincto relatueros. ; Quid enim?
Plus centum volumina, nec oscitanter ta-
men, evolvi, priusquam ad haec Elementa
conscriptenda manum admovérem. Oculis
omnia circunspxi, diu noctuque chartis im-
pallescere in animum induxi, quò Juventu-
ti nostræ consúlerem. ; Quid plura? Otium
ego meum, [si quid reliqui D. O. M. facit
adsiduè pro Christo JESU laborantibus] dul-
cis Patriae domicilium; aes, grande satis, quod
impensum mihi est; &, quod mortales pluris
habere solent, famam, nominisque existima-
tionem (quippè qui eversae Philosophiae, &
avítæ maiorum religionis reus apud imperi-
tum vulgus agor); cuncta haec tanti profec-
tò feci, ut maioris quidem, aut certè multò
maximi, vestram institutionem ac disciplinam
mihi faciendam putarem.

Verum enimverò recentiorem ipse phi-
losopho-

loosophiam adfero. Quidni adferrem? At tota haeretica est, inquiunt, & ex imis Erebi Or-
cique sedibus dudum excitata, nimurum qua-
lem apud exteris gentes

Ambubajárum collegia, pharmacopólae,

Mendici, mimae, balatrónes, hoc genus omne,
dum ingenio suo nimium indulgent, dum
Christi Ecclesiam funditus evertente moliun-
tur, quasi aliud quiddam agentes, cum *Schola*
Peripatetica fidem ipsi ii orthodoxam, Chris-
tianam religionem, sanctissimos tot jam se-
cula mores, corrumpunt, pessundant, perdi-
tum eunt.

Itanè verò? O praeclaros, vigilantes,
egregios Ecclesiae custodes! Scilicet, quem
vos pro deo philosophiae colitis, *Aristoteles*, is
denique orthodoxus erat, is pietate ac reli-
gione insignis. Sed quid adinet nunc de his
plura? Suam quisque fere tuetur philoso-
phiam, à maioribus acceptam, tanquam deos
aliquos penates, quos oppugnari, vinci, diri-
pi, acerbissimè doleat.

Vos igitur, Juvenes, moneo obtestor-
que, ne quis vestrū ab incepto harum Ins-
titutionum & recentioris Philosophiae cur-

riculo pedem referre velit, neu patiatur sibi
fucum ab imperitis fieri, qui rectam docendi
descendique viam cane peius & angue perhor-
rescant, fugiunt, aversantur, nè latum un-
guem à prisca Scholae consuetudine discede-
re ausi: quasi religio iis esset cum antiquiori-
bus praejudicato errare malle quàm cum aliis
vera sentire [*], aut denique verosimillimis
qq*q ad.

(*) Praeclariss. Doctor nostras trienniò antè in lucem edi-
dit Librum, cui titulum fecerat *LA LOGICA DE D.
ANDRES PIQUER*, ubi adeò multus est in repre-
hendendo (acerbè satis, ne dicam jejunè atque ineptè)
quoscunque unquam legerit Recentiores, ut
propè fúrere ipsum dixeris, non ratiocinari. Veru-
lamium, Arnaldum, Cartesium, Gassendum, Mal-
lebranchium, Lockium, Heinemann, Wolfium,
Genuensem, Verneyum, sus deque habet, quasi rem
Logicam ipsi non auxerint, sed perfunctoriè modo
tractaverint. Unus Aristoteles magnus & clarus existi-
matur, post quem unus *PIQUERUS Logices* prae-
cepta tradidit; ceteri meras nugas, & quae ad rem
minimè pertinebant, saepius inculcavere. Tanta
profectio erat Clariss. viri *PHILAUTIA*, (ipse autem
more suo dicat, quae sit Latine, Graecè, Hispanè,
ejus vocabuli potestas) & praeconcepta vetustatis
opinio, ut venerandum illum Senem, aevi nunc se-
nescentis atque Hispaniae nostrae ornamentum, fa-
to suo récens functione excitárit. P. BENED. HIERO-
NYMUM FEIJOÓ, quem eo nomine traducit, quod
Recentiores ex antè nominatis quosdam sine discri-
mine laudâsset.

adquiescere, ubi veriora praestò non erunt. Cujus farinae obtrectatores, quaerulos, difficiles, leviores etiam quàm sibi fingere quisquam posset subacti ingenii viros, quos neque in arundine equitare, neque nuces, & par impar delectet: hos, inquam, ne auditore. Putidi enim vanique sunt.

Quòd si postremo id loco nobis objecerint, frustrà in lucem haec decerpta nostra, edi in gratiam Juventutis, quum alias Institutiones non desint, antehac typis evulgatae: ostendant ij, quaeso, ubinam tandem reperire sit (quod diu multumque quae-
vimus) doctrinam recentiorem, more ab Scholis omnino non abhorrente, & cùm brevissimè traditam tùm planam illam satis, aper-
tam, ordine congestam, adornatam, atque (id quod maximum est) utilem futuram in
reliqua vita (*).

Do-

(*) Agitur enim hic de DEI EXISTENTIA, DE ANIMO-
RUM IMMORTALITATE: refelluntur religionis hos-
tes infensissimi MATERIALISTAE, DEISTAE, FATA-
LISTAE &c: traduntur GEOMETRICA, ETHICA,
PSYCHOLOGICA: postremò nihil deesse videtur, quod
jore quisquam requirat, ex iis, quae ad JUVENUM
institutionem pertinebunt.

Dolendum verò mihi est, hasce meas Institutiones, minutioribus, neque tamen paribus & concinnis typis editum iri: quod ob typographiae rei inopiam in hoc terrarum orbe, & temporis angustias, invito ac reluctanti contigerit. Vos autem facile ignoscetis, non culpae quidem, sed quòd deformè quiddam atque absurdum volumina praeseferant, accuratiora, emendatoria, pulchriora in dies, si Superis placet, expectantes, quae polliceor eisdem vobis.

Pergite verò, Juvenes, ut coepistis, & ampliss. Domino Praesuli nostro Michchua-
canensi D. LUDOVICO FERDINANDO DE HOYOS
ET MIER grates quàm potestis maximas una
mecum rependite: quòd munificentissimâ erga
nos benivolentiâ singulari studiorum rationem
in hoc Perillustri Colleg. Salesiano etiam atque
etiam diligenter habendam, in animum sus-
piciendus Vir suum, celsum quidem, & ad
optima quaevis paratissimum, induxit: quòd
recentioris philosophiae Institutiones, vobis
jam pridem à me traditas è suggestu Academi-
co nostro, non probòrit modo, verum etiam
laudando concelebraverit: quodque huma-
nissi-

nissimè exceptos me vosque clientes, ac dulciori vocabulo filios, paternâ caritate, & semper summopere expetendâ benedictione prosequatur. Faxis Deus O. M. ut Ecclesiae nostrae bono atque ornamento quām diutissimè praeſit. Dabam Mexici, ubi edendis per typos Institutionibus totus incumbebam, a.

d. Calend. Septembres, anno Domini
MDCCLXIX.

¶ N. B. Orthographicam rationem eam ferè secutis sumus, quām viri Eruditissimi Heineccius, Verneyusque cūm praeceptionibus saepè tūm saepius exemplis magis probavere. Quod ideo animadversum volimus, nē quis arbitretur, novandi studio id praestitum à nobis fuisse. Typographicos aerores (si qui supersunt) posteriores curae, quum recudendi operis copia erit, emendabunt.

HIS.

HISTORIAE PHILOSOPHIAE EPITOME.

HISTORIAE PHILOSOPHIAE EPITOME.

§. I.

*Philosophiae origo & progressus à mundo
condito usque ad Christi D. adventum.*

PHILOSOPHIA idem sonat ac STUDIOUM, seu ANO SAPIENTIAE. Sapiencia autem est / uti ex veterum sententia loquitur Tullius (a), / rerum, / divinarum, & humanarum, causarumque, quibus hae res continentur scientia. In Philosophia namque, res cùm ad Deum, tūc ad alia extra Deum posita, percinentes, rationis naturalis administricolo scilicet, exiguntur, causae quoque carundem ex principiis aut certis omnino, aut verosimili- mis admodum concinna, atque suis è legibus perfecta consecu- tione ducuntur. Ipsam hanc qui expertus, Philosophi nominantur, adpellarijone jam inde à Pithagorae modesto responso studiosius retenta: ut postea dicemus. Philosophiam ab Omnipotenti Deo numeris omnibus ab solutam sine ullo labore accepisse dicitur primus hominum parentes Adamus. Sed quum ob violatam Dei legem (ait Purchotius) (b)

(a). Lib. 2. de Offic.

(b) In Praef. ad suas Instit. Philos. ex quoniamnulla quae ad hanc primam Hist. Philosoph. partem spectant, paucis immuratis excerpimus, uti & reliqua ex operibus Brukerii, Stanlei, Klausii, aliorumque.